

Var finns jobben?

**Bedömning för perioden
maj 2009 till maj 2010
och en långsiktig utblick**

 Arbetsförmedlingen

Inledning

Var finns jobben? innehåller sammanfattningar av Arbetsförmedlingens yrkesprognoser per yrkesområde. Mer detaljerade yrkesprognoser finns att hitta i Arbetsförmedlingens vägledningsapplikation Yrkeskompassen: <http://yrkeskompassen.arbetsformedlingen.se>. Där visas arbetsmarknadsläget och framtidsutsikterna för närmare 200 yrken. Tjänsten är utvecklad i syfte att vara ett stöd för alla som söker arbete men framför allt för dem som står i begrepp att göra ett yrkesval. Yrkeskompassen är också en hjälp för personer som arbetar med vägledning.

Yrkesprognostexterna har författats av Håkan Gustavsson, Torbjörn Israelsson, Andreas Nygren, Tommy Olsson, Linda Pärlemo, Tord Strannefors, Hans Tydén och Suzanne Wejland.

Kort om metod

Yrkesprognoserna bygger på arbetsförmedlingskontorens bedömningar av yrken som är representerade på deras lokala arbetsmarknader. Dessa bedömningar har gjorts med hjälp av intervjuer med cirka 12 600 privata arbetsgivare, intervjuer med landets kommuner och landsting samt den kunskap som inhämtats i den dagliga verksamheten. Bedömningen avser arbetsgivarnas förväntade behov av att rekrytera och Arbetsförmedlingens uppskattning av tillgången på lämpliga arbetssökande ett år framåt i tiden, det vill säga fram till maj 2010. Utöver detta gör Arbetsförmedlingens analysavdelning en makroekonomisk bedömning och branschprognoser (se vidare Arbetsmarknadsutsikterna, som publiceras två gånger per år) som påverkar analysen av hur arbetsmarknadsutsikterna i olika yrken utvecklas det närmaste året.

Bristindex enligt Arbetsförmedlingens metod

För att kvantifiera rekryteringsläget inom ett visst yrke används ett så kallat bristindex. Detta är ett viktat medelvärde av landets arbetsförmedlingsområdens bedömningar för detta yrke, där bedömningarna indexerats enligt följande: 1=stort överskott på arbetssökande; 2=visst överskott på sökande; 3=balans mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft; 4=viss brist på sökande och 5=stor brist på sökande. Stort överskott på arbetssökande är liktydigt med att det är mycket hård konkurrens om de lediga jobben, medan konkurrensen är mycket liten om det är stor brist på sökande¹.

Vi har valt att klassindela yrkena enligt följande: För de yrken som fått ett bristindex över 4,0 råder mycket liten konkurrens om jobben (stor brist på arbetssökande). På yrken med värden från 3,3 till 4,0 föreligger det liten konkurrens om jobben. För yrken belägna inom intervallet 2,9 till 3,29 råder det balans mellan arbetssökande och lediga jobb. Yrken inom intervallet 2,0 till 2,89 kännetecknas av stor konkurrens om jobben (visst överskott på arbetssökande). Om bristindex ligger lägre än 2,0 råder mycket stor konkurrens om jobben.

Inom varje yrkesområde i föreliggande rapport redovisas diagram över olika yrkens bristindex. Rapporten avslutas med en tabell där bristindex redovisas för samtliga yrken sedan år 2006.

¹ För yrket i fråga multipliceras alltså antalet arbetsförmedlingskontor som redovisar stort överskott med talet 1, antalet kontor som redovisar visst överskott med talet 2, etc., varefter summan av dessa produkter divideras med antalet kontor som inkommit med svar för yrket. Det sker sedan en viktning av svaren mot befolkningens storlek inom motsvarande kommun. Det högsta bristindex ett yrke kan få är 5, vilket erhålls om samtliga arbetsförmedlingar förutser mycket liten konkurrens om jobben. Det lägsta möjliga värdet är 1, som fås om samtliga förmedlingar räknar med mycket stor konkurrens om jobben.

Sammanfattning

Tillgången på lediga jobb minskar 2009 och 2010

Både 2009 och 2010 kommer att kännetecknas av ett minskat behov att rekrytera arbetskraft, vilket är en följd av en minskad ekonomisk aktivitet i omvärlden och i Sverige. Det finns dock ljus i tunneln, dels planar fallet i BNP ut dels bromsar försämringen på arbetsmarknaden in stadigt under 2010 och kan till och med upphöra under andra hälften av 2010. Trots recession i ekonomin under det närmaste året kommer det dessutom som vanligt att finnas ett stort antal jobböppningar.

För 2009 beräknas antalet rekryteringar till cirka 1 miljon och för 2010 beräknas antalet till 900 000. Det kan jämföras med att det förekom 1,3 miljon rekryteringar 2008. Åren 2011 och 2012 bedöms antalet rekryteringar åter öka, och många av dessa kommer att ske via Arbetsförmedlingen. Arbetsgivarna har under flera år blivit mer benägna att anmäla lediga platser, men under 2008 skedde en nedgång och den utvecklingen består troligen under 2009. Denna dämpning är sannolikt temporär och kan kopplas till den försvagade konjunkturen. När sedan konjunkturen vänder uppåt och konkurrensen om arbetskraften åter stiger ökar sannolikt benägenheten att anmäla lediga platser till Arbetsförmedlingen. Den senaste mätningen (för 2008) visade att drygt 40 procent av de lediga platserna gick via Arbetsförmedlingen.

Sysselsättningen beräknas komma att minska med 260 000 personer åren 2009 och 2010. Nedgången väntas bli bred och drabba mer eller mindre samtliga yrkesområden. I följande tabell redovisas en sysselsättningsprognos avseende förändringen år 2009 för olika yrkesområden. För år 2010 kommer sysselsättningen att minska inom samtliga yrkesområden. Störst nedgång väntas liksom år 2009 inom tillverkningsyrken följt av administrativa yrken. Inom teknikyrkena bedöms nedgången 2010 bli något större än under år 2009, och 2010 väntas en nedgång även inom datayrkena. Sammantaget väntas dock nedgången inom data och teknik inte tillnärmelsevis bli av den omfattning som skedde strax efter sekelskiftet då över 30 000 arbetstillfällen föll bort. Även inom försäljning, service och transport väntas en något större nedgång av sysselsättningen år 2010 jämfört med år 2009.

Tabell 1 Förändring av sysselsatta inom yrkesområden för år 2009, antal och procentuell förändring

Yrkesområde	Antal personer	Procent
Datayrken	2 000	1,3
Ledningsarbete	-3 000	-1,3
Sjukvård och omsorg	-4 000	-0,6
Försäljning	-6 000	-1,4
Teknikyrken	-4 000	-1,9
Restaurang och service	-8 000	-2,6
Administrativa yrken	-20 000	-2,6
Lärare	-3 000	-1,0
Jordbruk, skogsbruk och fiske	-1 000	-1,2
Transport	-4 000	-2,2
Byggnads- och anläggningsarbete	-14 000	-6,1
Tillverkningsarbete	-60 000	-12,8

Rekryteringsproblemen fortsätter att minska stadigt och antalet bristyrken kommer att bli ganska litet. Dessa bristyrken kännetecknas till stor del av att nytillskottet av yrkesutbildade från utbildningsväsendet är för litet oavsett konjunkturläge. Yrken med

begränsad tillgång på efterfrågade arbetssökande finns på både högskole- och gymnasienivå sett på ett års sikt. Andelen bristyrken på högskolenivå uppgår till 30 procent och andelen på gymnasienivå till 9 procent, sett i förhållande till samtliga yrken i vår undersökning. Jämfört med bedömningarna för ett år sedan och för ett halvår sedan har inslaget av bristyrken minskat kraftigt. Hösten 2008 uppgick andelen bristyrken på högskolenivå till 45 procent och på gymnasienivå till 24 procent. Det mesta talar för att det framför allt är bristyrken på högskolenivå som kommer att minska under det närmaste året, bland annat därför att de drabbas senare i konjunkturedgången. Det är i synnerhet nyexaminerade från högskolan som får det svårare att finna en plats på arbetsmarknaden. Högskoleutbildade med yrkeserfarenhet kommer trots den djupa lågkonjunkturen att få relativt goda möjligheter att hitta ett arbete.

Stora lokala skillnader

Arbetsmarknaden har försvagats sedan sommaren 2008 och nedgången har tilltagit i styrka. Detta har lett till att arbetslösheten ökar inom ett brett spektrum av yrken och det är en utveckling som fortsätter under det närmaste året. För många yrken har dock arbetslöshetens uppgång börjat från en låg nivå, vilket gäller för flera yrken som kräver högskoleutbildning.

Under åren 2006 till 2008 minskade obalanserna på arbetsmarknaden, såväl yrkesmässiga som geografiska, och blev de lägsta på flera årtionden. Sedan sommaren 2008 har arbetsmarknaden försvagats stadigt i hela landet, men effekten från recessionen har i synnerhet slagit hårt mot län med en stor industrisektor eftersom nedgången inom just industrin är den djupaste sedan början av 1990-talet. Exempel är Västra Götaland, Jönköping, Kronoberg, Blekinge, Gävleborg och Västerbotten. Flera av de industritäta länen hade ett starkt arbetsmarknadsläge i utgångsläget, men i exempelvis de småländska länen har arbetslösheten nu passerat riksgenomsnittet vilket är mycket ovanligt. Detta sammanhänger med att recessionen har slagit mycket hårt mot industrin och att jobbförlusten där är mycket omfattande.

Denna utveckling fortsätter också under det närmaste året vilket innebär att många industriyrken kommer att få en mycket hög arbetslöshetsnivå. Det leder till att de yrkesmässiga obalanserna kommer att stiga påtagligt under denna lågkonjunktur och lågkonjunkturrens verkningar slår också ojämnt mellan länen. Dessutom talar mycket för att även den strukturella arbetslösheten stiger påtagligt i de industritäta länen eftersom många av de förlorade industrijobben inte kommer tillbaka. När industrin åter börjar nyrekrytera är sannolikheten stor att kompetenskraven höjs och i första hand efterfrågas då kvalificerade yrkesarbetare. Kortsiktigt kommer också tillgången på tekniker och ingenjörer att bli förhållandevis god.

Under 2009 och 2010 dras även län med en stor tjänstesektor in i lågkonjunkturen. Exempel är Stockholm och Uppsala. De neddragningar som väntas inom den offentliga tjänstesektorn slår särskilt hårt mot skogslänen och i synnerhet mot glesbygdskommunerna. Det står dock klart att delar av tjänstesektorn kommer att klara sig relativt bra även om sysselsättningen minskar också där. Det betyder att det största antalet lediga jobb kommer att finnas inom bland annat handel, service, restaurang, data samt hälso- och sjukvård. De regionala skillnaderna i läget på arbetsmarknaden inom olika yrken kan dock komma att öka under de närmaste åren genom att rekryteringsläget kan förväntas skilja sig mellan olika branscher/yrken och lokala arbetsmarknader. Arbetskraftssituationen påverkas även av att uppsägningar av personal slår olika mellan skilda regioner/lokala arbetsmarknader, vilket i slutänden leder till hög arbetslöshet inom vissa yrken och vissa regioner/lokala arbetsmarknader. Exempel på detta är regioner med stort inslag av tillverkningsyrken inom industrin, framför allt i län med en stor verkstadsindustri och i synnerhet då län med en stor fordonsindustri och maskinindustri.

Kort om utvecklingen inom några yrkesområden

Svacka inom teknik och data men gott om jobb längre fram

Tillgången på jobb för tekniker minskar i samband med fallande industri- och byggkonjunktur. Konjunkturläget har också efter några goda år försvagats för datayrken. Den grupp av arbetssökande som drabbas hårdast inom teknik och data är nyexaminerade som söker arbete efter fullbordad utbildning. Den allmänt ökade tillgången på arbetssökande medför att konkurrensen om jobben ökar men fortfarande kan det finnas arbetsgivare som får svårt att finna utbildade inom vissa kategorier, och främst handlar det då om arbetskraft med vissa specialistkunskaper. Det stora problemet på sikt är att intresset för längre teknik- och datautbildningar fallit kraftigt sedan sekelskiftet. Det har medfört att antalet utbildningsplatser dragits ned inom högskolorna och det riskerar att innebära omfattande brist på arbetskraft på fem till tio års sikt.

Brist inom vissa yrken inom hälso- och sjukvård samt pedagogik

Det väntas ske något färre anställningar inom hälso- och sjukvårdsyrken samt inom läraryrken. Läget är dock betydligt mer stabilt inom dessa yrken jämfört med yrken inom konjunkturkänsliga delar av privata näringslivet. Men trots något färre anställningar kommer det att ske ett stort antal rekryteringar inom enskilda yrken. Behovet av personal blir relativt stort genom många personalavgångar, bland annat genom fler pensioneringar. Tillgången på arbetssökande inom hälso- och sjukvårdsyrken varierar mellan olika yrken och den bedöms inte bli tillräcklig i en del yrken som kräver högskoleutbildning. Det sammanhänger främst med för få utbildningsplatser i förhållande till behoven på arbetsmarknaden. Arbetslösheten förblir därför på en låg nivå för flera yrken på högskolenivå. Några exempel är läkare, tandläkare och specialistutbildade sjuksköterskor. Arbetsmarknadsläget försvagas samtidigt för vårdbiträden, undersköterskor och skötare. Inom lärarområdet minskar sysselsättningen totalt sett, vilket främst beror på att antalet barn minskar inom gymnasieskolan samt inom grundskolans högstadium. Efterfrågan på lärare blir störst avseende förskollärare, grundskollärare inom de lägsta årskurserna samt yrkeslärare inom gymnasieskolan. På längre sikt växer behoven på lärare inom hela grundskolan.

Många jobb men ökad konkurrens inom försäljning och service

Yrken inom handel och service är i hög grad beroende av hushållens och näringslivets konsumtion. I nuvarande läge där många aktörer blir mer försiktiga i sin konsumtion minskar därför efterfrågan på dessa yrken. Detta innebär färre jobb och än större konkurrens om de befintliga jobben. Många ungdomar söker sig till dessa yrken och det går i allmänhet många sökande på varje ledigt jobb. Samtidigt är omsättningen av jobb stor och det kommer även fortsättningsvis att finnas ett stort antal jobb att söka inom dessa yrken.

Snabbt växande överskott på administratörer

I kärvare ekonomiska tider sker stora nedskärningar inom administration och kontorsarbete. Detta drabbar framför allt utbildade inom samhällsvetenskap och kontor, såsom ekonomer, samhällsvetare, personaltjänstemän och kontorister. Redan nu märks en tydligt fallande sysselsättning och takten i nedgången förutses tillta under kommande år. Arbetslösheten blir hög inom allt fler administrativa yrken. Anledningen till

de höga talen är att många utbildar sig till dessa yrken samtidigt som ett stort antal arbetsgivare skär ner på administrativa befattningar.

Lägre efterfrågan på arbetskraft inom bygg

Byggandet faller nu kraftigt och därmed blir efterfrågan på byggarbetskraft lägre. Svårast blir det för dem som saknar yrkeserfarenhet och är på väg in på arbetsmarknaden, såsom ungdomar som söker lärlingstjänst. Det blir dock inte överlag en sämre arbetsmarknadssituation. Det sker ökade satsningar på vägar och järnvägar, och vidare skattesubventioneras renoveringsarbeten, vilket tillsammans innebär en stark positiv stimulans under lågkonjunkturen. Men trots dessa satsningar väntas sysselsättningen minska inom byggyrkena med stigande arbetslöshet som följd. På längre sikt ser det dock betydligt ljusare ut. Efterfrågan på arbetskraft bedöms då öka till följd av ökade bygg- och anläggningsinvesteringar. Dessutom väntas stora pensionsavgångar inom flera yrken och allt detta medför att det utbildas för få inom vissa byggyrken. Det kommer därmed att finnas goda jobbchanser på fem till tio års sikt.

Kraftigt fall i sysselsättningen inom tillverkningsyrken

Industrikonjunkturen har gått ner i en ovanligt djup svacka. Det blir därmed betydligt färre jobb inom tillverkningsyrken, och dessa yrken drabbas av den klart största minskningen av sysselsättningen jämfört med andra yrkesområden. Neddragningarna slår vanligtvis särskilt hårt mot industriyrken med begränsade utbildningskrav, såsom montörer och vissa slag av maskinoperatörer. Många av dessa befattningar kommer inte tillbaka när konjunkturen vänder upp utan jobben uppstår då främst inom yrken med högre utbildningskrav, till exempel specialistyrken såsom CNC-operatörer, verktygsmakare och kvalificerade svetsare. För få ungdomar utbildar sig mot kvalificerade tillverkningsyrken och trots den nu snabbt ökade tillgången på arbetsökande finns stor risk för att brist på arbetskraft uppstår i ett tidigt skede under nästa konjunkturuppgång. Även ökade pensionsavgångar kommer att påverka efterfrågan på arbetskraft på några års sikt.

God arbetsmarknad på kort och lång sikt

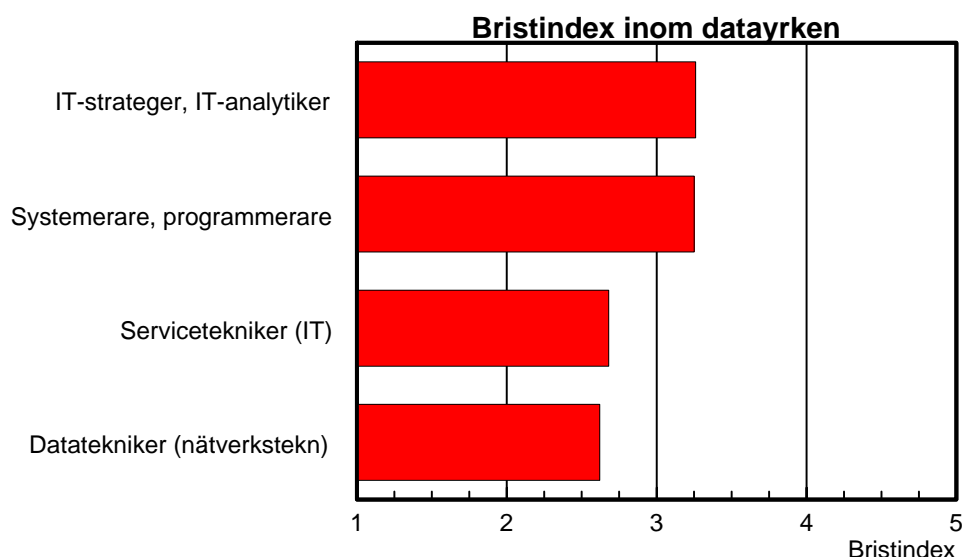
Läkare
IT-specialister
Gymnasielärare i yrkesämnen
Specialistsjuksköterskor
Anläggningsmaskinförare/anläggningsarbetare (yrkeserfarna)
Civilingenjörer/högskoleingenjörer (yrkeserfarna)
Förskollärare
Tandläkare
Byggnadshantverkare (yrkeserfarna)

Mindre god på kort och lång sikt

Fordonsmontörer
Montörer, metall, gummi och plast
Maskinoperatörer
Journalister
Kontorister
Telefonister/receptionister
Biologer
Fotografer
Trädgårdsarbetare/parkarbetare

Datayrken

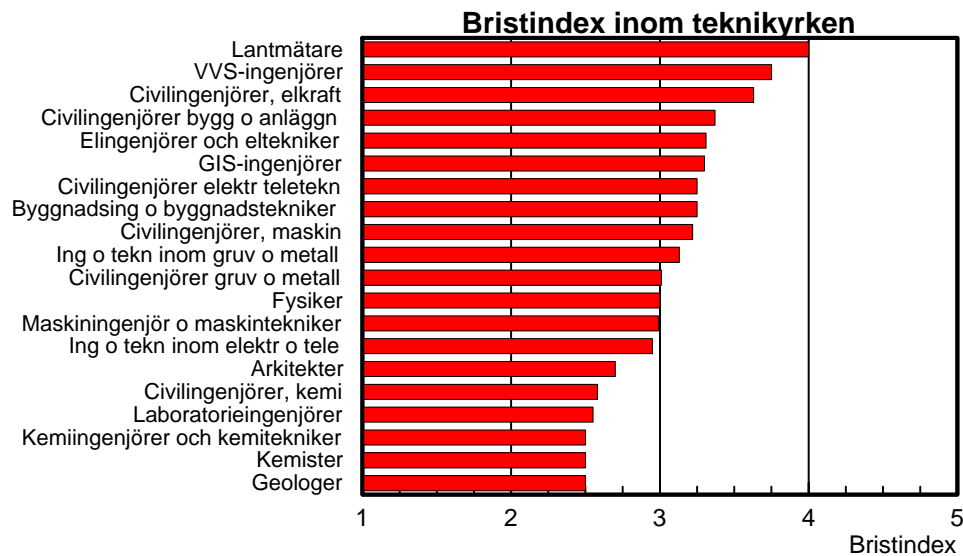
Den djupa konjunktunedgången har alltmer påverkat arbetsmarknaden för datayrken. Efterfrågan på arbetskraft har sjunkit och arbetslösheten stigit, men nedgången har varit svagare jämfört med många andra yrkesområden. Dataföretagen är också mera positiva för det kommande året – det vill säga återstoden för 2009 och en bit in på 2010 – än företagen inom flertalet andra yrkesområden. Dock står inte någon omedelbar vändning för dörren utan arbetsmarknaden för datayrken fortsätter att försvagas. Det mesta talar för en minskad aktivitet vilket betyder att tillväxten inom området temporärt bryts. Den tidigare sysselsättningstillväxten har upphört och en nedgång bedöms komma att ske under loppet av det närmaste året. Dock kommer det att vara något fler sysselsatta som genomsnitt 2009 än 2008, vilket sammanhänger med att ett positivt överhång från 2008 in i 2009. Arbetslösheten bedöms komma att stiga något under det närmaste året, men fortsätter att ligga på en klart lägre nivå jämfört med arbetsmarknaden sammantaget. Det minskade rekryteringsbehovet innebär att bristen på arbetskraft fortsätter att dämpas under det kommande året. Det finns också en del som talar för att arbetsgivarna ökar kompetenskraven och allt oftare efterfrågas personer med både utbildning och erfarenhet. Trots det är möjligheterna för arbetssökande utan yrkeserfarenhet att hitta ett arbete bättre än i flertalet andra yrkesområden. Ett stort problem i branschen är att intresset för datautbildningar på högskolenivå minskat påtagligt sedan millenniumskiftet, vilket innebär att utflödet av nyutbildad arbetskraft blir litet under lång tid framöver. Till 2008 års utbildningar märktes emellertid en viss ökning av antalet sökande till datautbildningarna. Uppgången är dock marginell och antalet utbildningsplatser ligger fortfarande på en för låg nivå för att motsvara arbetsmarknadens behov framöver. Det innebär att möjligheterna att hitta ett jobb bedöms bli mycket goda på fem till tio års sikt inom datayrken som kräver högskoleutbildning. Dataområdet har kännetecknats av stora förändringar och nya yrkesbenämningar dyker ofta upp. Det är därför svårt att skissera vilka yrken som expanderar mest i ett mer långsiktigt perspektiv. Den som funderar på att arbeta inom datayrken bör satsa på att först genomgå en längre grundläggande datautbildning på högskolenivå, som kan utgöra grunden för en mängd olika datayrken.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Teknikyrken

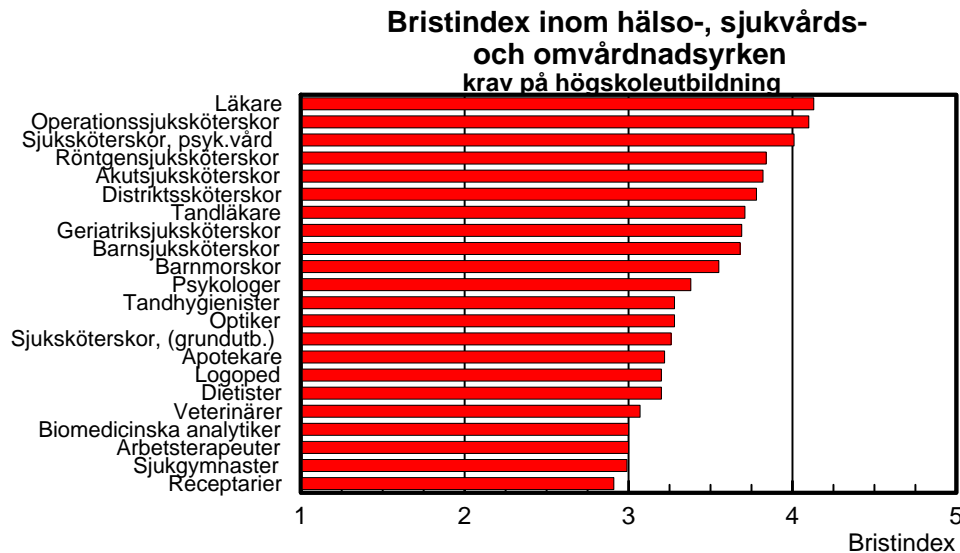
Efterfrågan på utbildade ingenjörer och tekniker minskar under det närmaste året. Anledningen är nedgången i industri- och byggkonjunkturen. Den svaga konjunkturen medför att det blir färre lediga jobb och att arbetsgivare minskar antalet anställda inom dessa yrken. Sysselsättningen beräknas minska med cirka 4 000 personer år 2009 och en fortsatt minskning sker år 2010. Den svagare efterfrågan på utbildade medför att det framför allt blir svårare för nyexaminerade utan arbetslivserfarenhet att snabbt finna ett arbete. Personer med längre utbildning inom sitt yrke och med några års yrkeserfarenhet får betydligt lättare att finna nya arbeten även om konkurrensen om jobben ökar. Regionalt/lokalt väntas det uppstå brist på utbildade inom vissa befattningar där det ställs krav på särskilda specialistkunskaper. På längre sikt, 5 till 10 år, är utsikterna till arbete goda och det väntas då bli stor brist på ingenjörer och tekniker. En anledning är att antalet utbildningsplatser minskat kraftigt, till en betydligt lägre nivå än arbetsmarknadens långsiktiga behov. En annan anledning är att dessa yrkens verksamheter och efterfrågan på arbetskraft väntas expandera på lång sikt, samtidigt som flera av yrkena kommer att möta stora pensionsavgångar. Mot bakgrund av det låga antalet utbildningsplatser är det till och med osäkert om det ens är möjligt att upprätthålla nuvarande sysselsättningsnivå.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

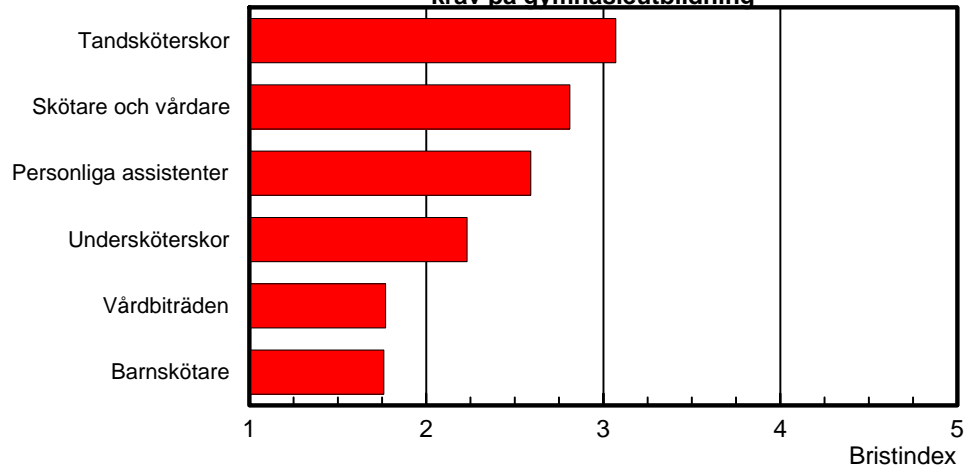
Hälso-, sjukvårds- och omvårdnadsyrken

Både kommunernas och landstingens ekonomier försämras under de kommande åren. Detta beror på att skatteunderlaget gröps ur på grund av att arbetsmarknaden försämras kraftigt och att kostnaderna stiger i samband med påtagligt ökad arbetslöshet. Både kommuner och landsting planerar därför att minska antalet anställda under de kommande åren, och antalet sysselsatta inom hälso- och sjukvårdsyrken samt omvårdnadsyrken bedöms under 2009 minska med cirka 4 000 personer. En viss utbyggnad av tandvården kan dock komma att ske vilket i så fall medför en viss ökning av rekryteringsbehovet. Trots utvecklingen mot något färre anställda inom vårdyrkena kommer ett stort antal rekryteringar inom enskilda yrken att ske. Rekryteringsbehoven fortsätter nämligen att vara stora till följd av omfattande personalavgångar, bland annat pensioneringar. Tillgången på arbetskraft kommer att variera mellan olika yrken och bedöms bli otillräcklig inom vissa yrken som kräver högskoleutbildning. Det beror främst på att antalet utbildningsplatser under en lång rad av år inte räckt till för att motsvara behoven på arbetsmarknaden. Arbetslösheten förblir mycket låg för högskoleutbildade inom yrkesområdet. Några exempel är läkare, tandläkare och specialistutbildade sjuksköterskor. Däremot sker en tydlig försämring av arbetsmarknaden för undersköterskor – i synnerhet för dem som saknar yrkeserfarenhet – och vårdbiträden. Efterfrågan på hälso- och sjukvård ökar de kommande tio åren till följd av demografin, som innebär en påtaglig ökning av antalet yngre pensionärer. Däremot dröjer det ytterligare tio år innan den demografiska effektens följdverkningar slår igenom på allvar inom äldreomsorgen. Arbetsmarknaden inom vård- och omsorgsyrkena bedöms bli god under de kommande tio åren. Efterfrågan påverkas också av medicinska framsteg, vilket förvisso kan komma att förändra personalbehovet både uppåt och nedåt. Hittills bedöms dessa landvinningar ha ökat efterfrågan på personal inom yrkesområdet genom att en rad sjukdomar kunnat behandlas mer effektivt. En annan effekt är att kravet på teknisk kunskap ökat stadigt och det är en utveckling som bedöms fortsätta. Dessa förändringar medför fortsatt stort behov av att rekrytera utbildade på högskolenivå på både kort och lång sikt.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

**Bristindex inom hälso-, sjukvårds-
och omvårdnadsyrken
krav på gymnasieutbildning**

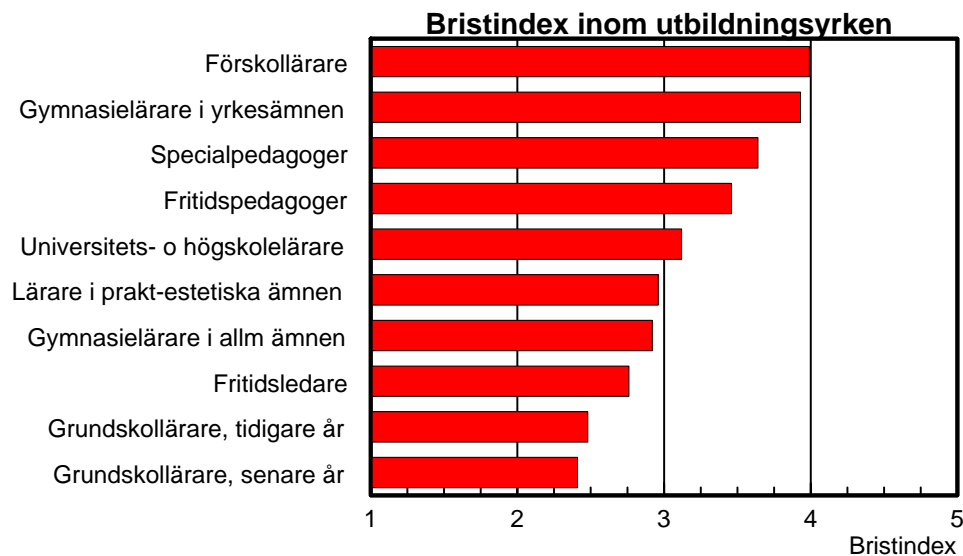

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Utbildningsyrken

Efterfrågan inom utbildningsyrkena styrs till stor del av elevunderlaget. Antalet barn i förskoleåldern fortsätter att öka, vilket ger jobb åt fler förskollärare. De stora barnkullar som föddes i inledningen av 2000-talet börjar nu i grundskolan, vilket gör att även efterfrågan på lärare med inriktning mot grundskolans tidigare år kommer att öka. Samtidigt har elevantalet i gymnasieskolan passerat toppen och antalet elever i grundskolans högre årskurser fortsätter minska. Därmed sjunker behoven av gymnasielärare och grundskollärare med inriktning mot senare år, alltså i delar av skolan som sysselsätter många lärare. Samtidigt förekommer både geografiska variationer och skillnader i arbetsmarknadsläge mellan lärare med olika ämnesinriktningar. Trots en viss minskning av rekryteringsbehovet bedöms arbetsmarknadsläget vara fortsatt mest gynnsamt för förskollärare och yrkeslärare. Behovet av yrkeslärare beror delvis på ett ökat intresse för gymnasiala yrkesutbildningar. Efterfrågan kan även komma att förstärkas under året genom ökade satsningar på yrkesinriktade vuxenutbildningar. Totalt sett räknar arbetsgivarna dock med att dra ner antalet anställda inom utbildningsområdet under 2009. Sysselsättningen bedöms därmed minska med 3 000 personer.

Antalet examinerade från lärarutbildningen ökade i början av 2000-talet och tillgången på lärare har därmed generellt sett varit god. Därefter följde emellertid några år av färre sökande till lärarutbildningen, och antalet förstahandssökande ökade åter först inför höstterminen 2009. De senaste årens svaga intresse för lärarutbildningar kommer att påverka arbetsmarknadssituationen på lärarområdet under flera år. Till detta kommer stora framtida pensionsavgångar, i synnerhet bland gymnasielärarna. Ytterligare en faktor som kan påverka arbetskraftsläget på lång sikt är om behörighetskraven för lärare skärps via lagstiftning. Ett sådant krav kommer att öka behovet av utbildade lärare eftersom en icke obetydlig del av de yrkesverksamma saknar formell behörighet till den undervisning de bedriver.

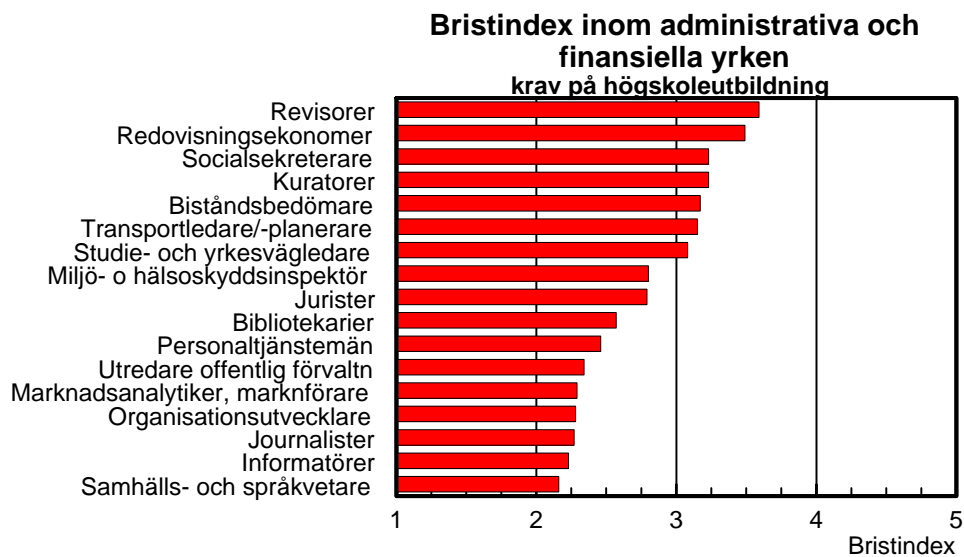
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Administrativa och finansiella yrken

Situationen på arbetsmarknaden har varit besvärlig för arbetssökande inom många administrativa yrken under en längre tid. De senaste decennierna har det funnits ett effektiviserings- och rationaliseringstryck som i hög grad påverkat arbetsmarknaden för administratörer och minskat det totala antalet sysselsatta inom detta yrkesområde. Överskottet av arbetskraft inom många av yrkena förväntas förstärkas påtagligt framöver. Den kraftigt försvagade konjunkturen leder till ett minskat rekryteringsbehov och även till uppsägningar av anställda. Dessutom är det fortfarande alltför många som utbildar sig mot yrken som inryms inom detta område.

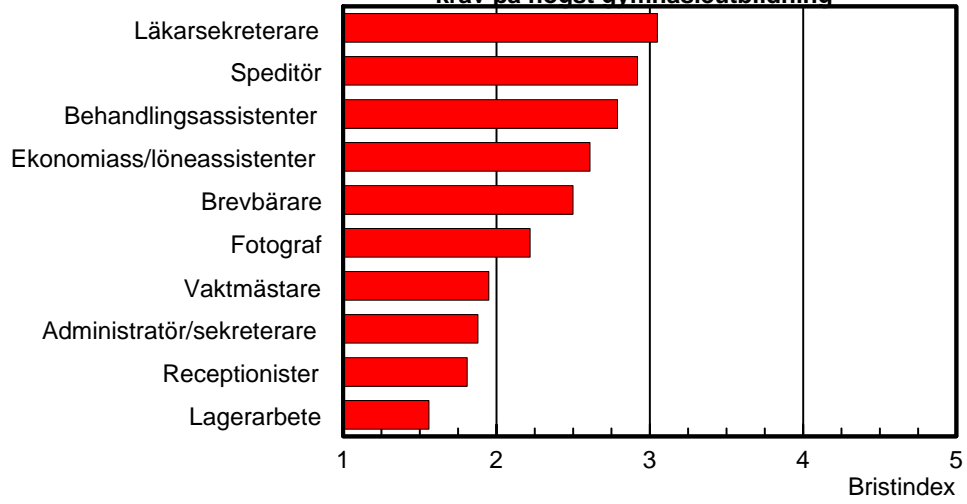
Efter några besvärliga år under inledningen av 2000-talet gynnades ekonomutbildade av de senaste årens starka efterfrågan på arbetskraft. I takt med att aktiviteten på arbetsmarknaden sjunker kommer antalet jobb tillfällen inom många ekonomyrken att minska. På längre sikt är det troligt att situationen för yrken inom ekonomi och administration förblir besvärlig. Detta beror på att det finns ett stort antal utbildningsplatser som ger en god tillgång på nyutbildade, oavsett konjunkturläge. Samtidigt finns det bland företag och myndigheter ett behov av fortsatta effektiviseringar och strukturförändringar vilket kan minska antalet jobb tillfällen även för övriga yrken med administrativ eller finansiell inriktning. För flera grupper av samhälls- och beteendevetare väntas således fortsatt stor konkurrens om jobben. Både på kort och på lång sikt kommer arbetsmarknadssituationen för gruppen administrativa och finansiella yrken att påverkas av att det utbildas många fler inom området än vad arbetsmarknaden normalt kan svälja, dock kommer pensionsavgångarna att bli stora.

Under 2009 väntas antalet sysselsatta inom området administrativa och finansiella yrken minska med 20 000, påverkat av den svaga konjunkturen.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

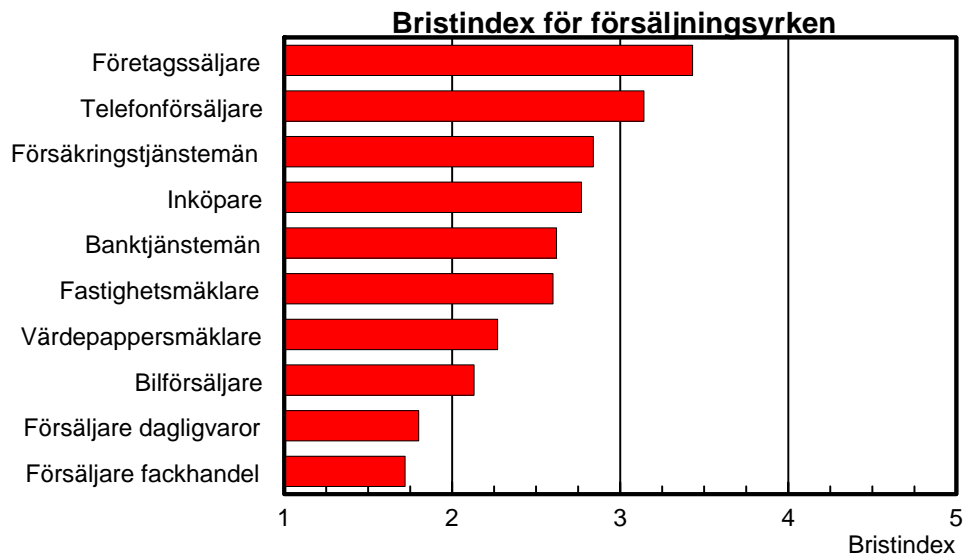
**Bristindex inom administrativa yrken
krav på högst gymnasieutbildning**

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Försäljningsyrken

Arbetsmarknaden för försäljningsyrken har under de senaste två åren varit gynnsam men den goda utvecklingen kulminerade under 2008. Lågkonjunkturen leder till att arbetsmarknadsutsikterna inom försäljning väntas bli betydligt svagare under de kommande två åren. Antalet sysselsatta kan komma att minska med 6 000 personer år 2009 och nedgången kan bli något större år 2010. Det kommer sannolikt att bli överetablering inom ett antal försäljningsområden vilket medför bantningar av personalstyrkor och mindre tillgång på jobb för dem som söker arbete inom området. Trots tydligt ökad sysselsättning på senare år tillhör försäljningsyrken de yrkesgrupper där arbetslösheten fortfarande är hög, och den bedöms öka ytterligare det kommande året. Anledningen till den bestående höga arbetslösheten är att många, främst ungdomar, väljer att söka jobb inom dessa yrken. Försäljningsyrken är ofta ingångsyrken på arbetsmarknaden för yngre arbetssökande och konkurrensen om jobben är av dessa orsaker stor. Även för försäljningsyrken som främst påverkas av den ekonomiska aktiviteten inom näringslivet, bland annat inköpare och företagssäljare, försämras jobbmöjligheterna något men trots det blir det viss brist på arbetssökande med vissa kompetenser, till exempel tekniska kunskaper i kombination med försäljningsvana. För banktjänstemän väntas en betydligt svagare arbetsmarknad medan arbetsmarknaden för försäkringstjänstemän förändras i mindre utsträckning. En försämring i jobbmöjligheterna förutses även för fastighetsmäklare.

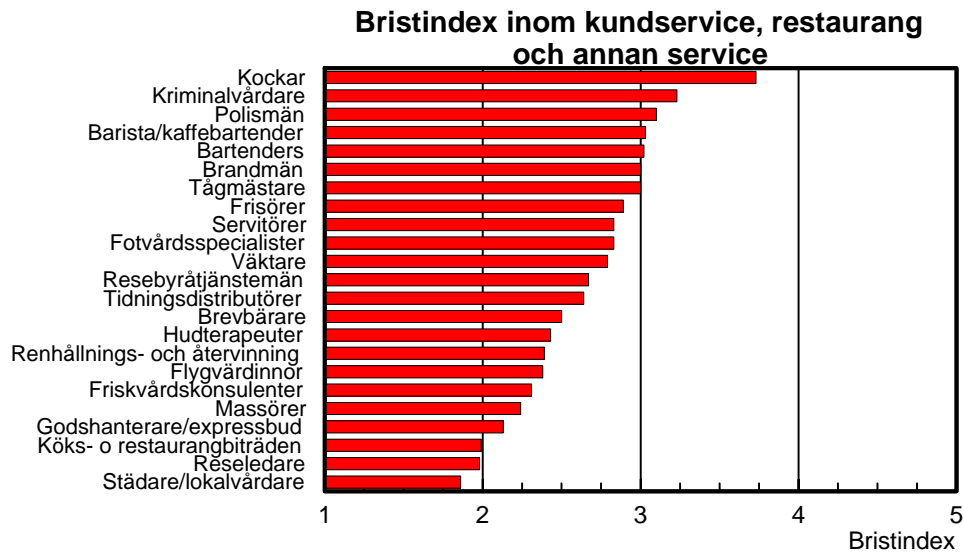
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Yrken inom kundservice, restaurang och annan service

De flesta serviceyrkena – dit bland annat restaurangyrken, lokalvård samt kroppsvårds- och friskvårdsyrken kan räknas – är mycket konjunkturkänsliga, och efterfrågan på dessa tjänster och motsvarande arbetskraft påverkas snabbt i negativ riktning när hushållen måste prioritera i sina utgifter. I den nu aktuella konjunktursituationen innebär emellertid försvagningen av kronkursen en viss stimulans – genom ökat turism – för bland annat hotell- och restaurangbranschen, vilket till en början i någon mån dämpar nedgången i efterfrågan på tjänsterna. Fallet i sysselsättning blir ändå betydande, och konkurrensen om jobben blir allt hårdare. Till detta bidrar både en låg medelålder inom yrkena, och därmed relativt få pensionsavgångar de kommande åren, samt inte minst ett stort tillflöde av nyinträdande på arbetsmarknaden. Å andra sidan är genomströmningen hög inom yrkena, vilket skapar många jobböppningar för exempelvis ungdomar och utlandsfödda.

Till serviceyrkena kan också hänföras ett antal yrken som är till för att upprätthålla den allmänna säkerheten för privatpersoner och företag. Dessa yrken är inte så konjunkturkänsliga, och behoven av vissa typer av säkerhetspersonal väntas sakta växa de kommande åren. I några fall – till exempel när det gäller poliser – utbildas arbetskraft endast vid behov. Arbetslösheten inom säkerhetsyrkena är i allmänhet låg eller obefintlig.

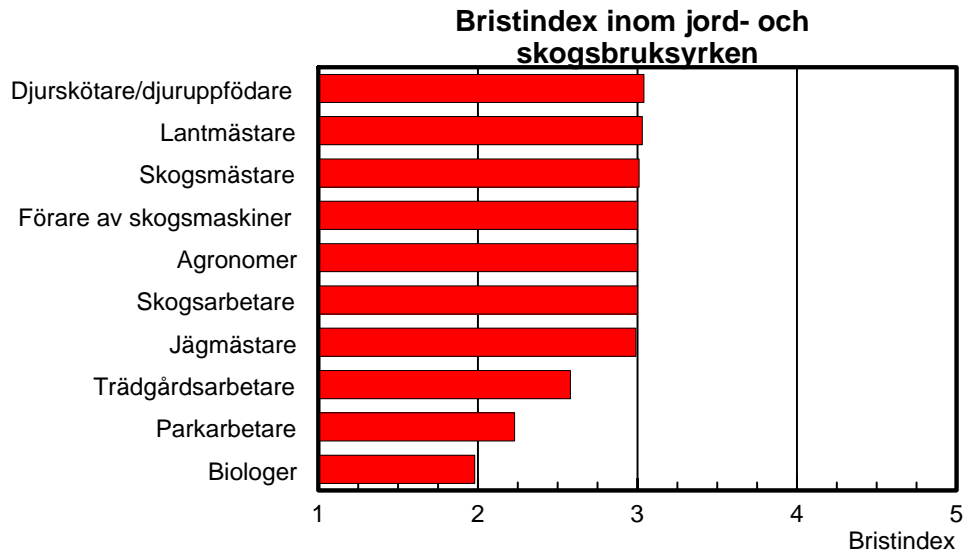
Inom området kundservice, restaurang och annan service väntas sammantaget 8 000 jobb försvinna mellan 2009 och 2010.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Jord- och skogsbruksyrken

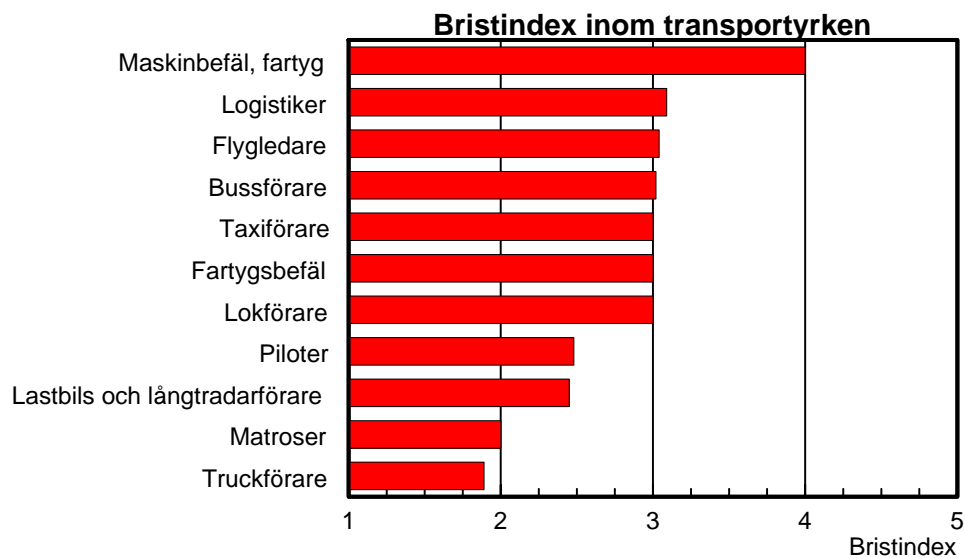
Sysselsättningen har minskat stadigt inom jord- och skogsbruket under många år. Under 2007 skedde emellertid en vändning mot en betydligt bättre utveckling och sedan dess har det tillkommit jobb inom yrkesområdet. Lönsamheten inom lantbruket har dock efter dessa goda år försvagats på grund av sämre avsättningsmöjligheter för näringarnas produkter. Utsikterna för det närmaste året tyder också på en svacka i tillgången på jobb och sysselsättningen väntas minska något. För utvecklingen på lite längre sikt finns emellertid en fortsatt underliggande optimism. Rekryteringen inom lantbruket väntas bli begränsad det närmaste året, men trots detta kan det lokalt uppstå rekryteringsproblem av vissa yrkeskunniga djurskötare samt yrkeskunniga inom trädgårdsarbete. Skogskonjunkturen har varit stark åren 2007 och 2008. Skogsbruket är dock i hög grad beroende av konjunkturutvecklingen inom skogsindustrin, där en avmattning av efterfrågan på produkter skett. En dämpad utveckling på arbetsmarknaden framöver beräknas öka konkurrensen om jobben för yrkesgrupper inom skogsbruket. Under sommarsäsongen finns behov av arbetskraft till plantering och röjning. Sammantaget bedöms sysselsättningen inom jord- och skogsbruksyrken falla med 1 000 personer under 2009.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Transportyrken

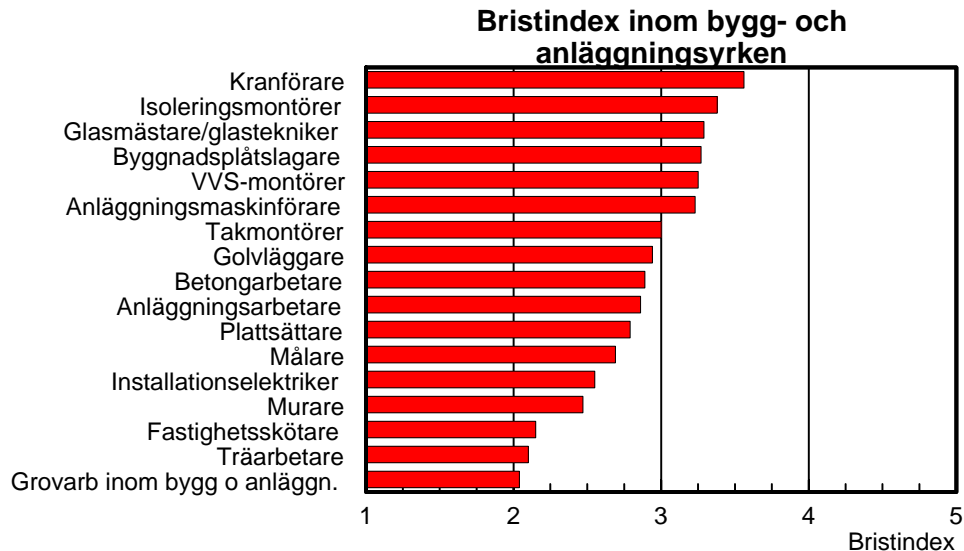
Efterfrågan på arbetskraft försvagas nu alltmer inom de flesta transportyrken, och denna utveckling väntas fortgå det närmaste året. De bakomliggande faktorerna är framför allt nedgången inom industrin och byggnadsverksamheten. Till detta kommer en återhållsamhet hos hushållen när det gäller att spendera utgifter på resande. Särskilt lastbilsförarna har drabbats mycket hårt av konjunkturavmattningen, med snabbt ökande konkurrens om jobben som följd. De yrken där arbetsmarknaden väntas bli allra kärvast det närmaste året är emellertid lagerarbetare och truckförare. De tidigare bristsituationerna inom en del transportyrken har i stort sett upphört. Det är nu endast vissa sjöbefäl, samt bussförare i storstäderna, som fortfarande kan komma att vara svårrekryterade. Allt som allt väntas sysselsättningen inom transportyrkena minska med 4 000 personer under 2009. På längre sikt bedöms anställningsbehoven åter öka inom ett flertal av yrkena, beroende både på kontinuerligt ökade transportbehov och på kommande stora pensionsavgångar.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Byggnads- och anläggningsyrken

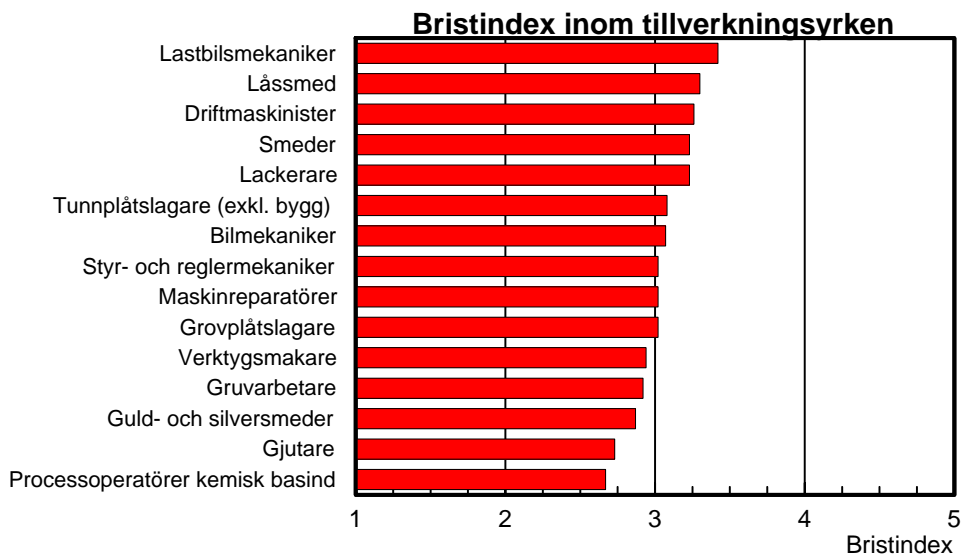
Byggnadsverksamheten, och då i synnerhet bostadsbyggandet, har drabbats hårt av finanskrisen och lågkonjunkturen. Branschen har under kort tid gått från hög- till lågkonjunktur. Nedgången har medfört att byggarbetsmarknaden hastigt har försämrats; antalet sysselsatta har minskat, de lediga jobben har blivit färre och arbetslösheten har stigit. Denna utveckling bedöms fortsätta under 2009 och första hälften av 2010. ROT-avdrag, låga räntor och ökade satsningar på vägar och järnvägar motverkar emellertid en ännu kraftigare nedgång i efterfrågan på arbetskraft. Men företagen kommer ändå att dra ner antalet anställda och inom de flesta byggyrken kommer konkurrensen om de lediga jobben att öka betydligt. Sammantaget beräknas antalet anställda minska med 14 000 under 2009. Särskilt svårt blir det för dem som saknar yrkeserfarenhet och nu är på väg in på arbetsmarknaden, såsom ungdomar som söker lärlingstjänst. På längre sikt ser det betydligt ljusare ut. Efterfrågan på arbetskraft bedöms då komma att öka till följd av ökade bygg- och anläggningsinvesteringar samtidigt som stora pensionsavgångar är att vänta inom flera yrken. Samtidigt utbildas det för få inom en rad byggyrken. Det kommer därmed att finnas goda möjligheter till jobb på fem till tio års sikt.

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

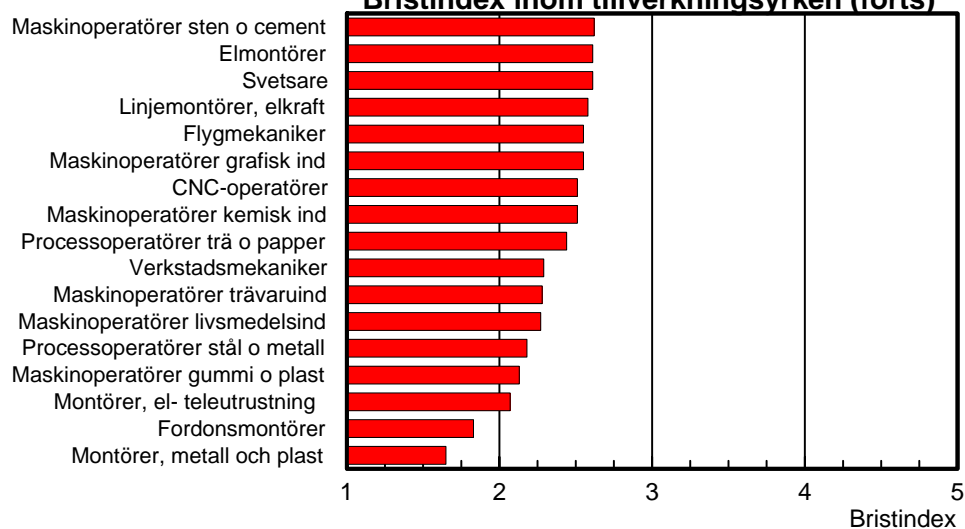
Tillverkningsyrken

Industriekonjunkturen har hamnat i en synnerligen djup svacka, den värsta sedan början av 1990-talet. Detta har inneburit omfattande nedskärningar av personal inom industrin som i hög utsträckning drabbar tillverkningsyrken. Sysselsättningen minskar nu kraftigt och nedgångstakten trappas upp ytterligare det närmaste året. Under år 2009 kan nedgången av sysselsättningen bli ungefär 60 000 personer och en ungefär lika stor minskning kan ske år 2010. En svagare konjunktur medför inte bara en allmän dämpning av arbetskraftefterfrågan utan även att de strukturella förändringarna tar fart, vilka ofta innebär kraftiga neddragningar av personal inom vissa yrkesgrupper samt förändringar i kompetenskrav. Nedskärningarna slår dock generellt sett hårdast mot tillverkningsyrken med begränsade kunskapskrav. Samtidigt råder en viss fortsatt efterfrågan inom industrins specialistyrken. Bristen på kvalificerad arbetskraft inom tillverkningsyrken har under det senaste året i det närmaste eliminerats. Den brist som fortfarande kan uppstå finns oftast lokalt och avser arbetskraft med längre industriutbildningar och/eller kombinationer mellan olika kompetenser. Arbetslösheten inom tillverkningsyrkena väntas stiga kraftigt under det närmaste året, och ökningen drabbar främst maskinoperatörer och montörer. Många av de arbeten som nu försvinner kommer inte att komma tillbaka i samma skepnad, utan kommande tillverkningsjobb blir än mer specialiserade varvid det ställs högre krav på utbildning och teknisk kunskap. Trots den nu snabbt stigande arbetslösheten med växande tillgång på arbetssökande riskerar bristen på arbetskraft att återkomma relativt snabbt under en kommande konjunkturuppgång. En viktig bidragande orsak är att det är för få ungdomar som väljer längre industriella utbildningar, samtidigt som ökade pensionsavgångar inom expansiva och mer kvalificerade tillverkningsyrken medför extra stora behov av rekryteringar på lång sikt.

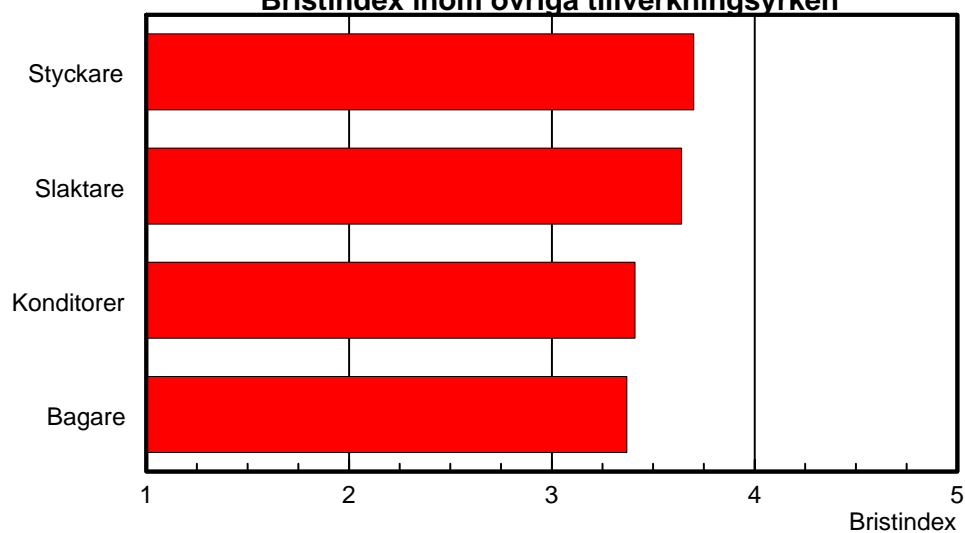
Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Bristindex inom tillverkningsyrken (forts)

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Bristindex inom övriga tillverkningsyrken

Källa: Arbetsförmedlingens intervjuundersökning våren 2009

Bristindex, se inledningen sidan 3 för förklaring

(viktade tal, bedömningen avser arbetsmarknadsläget ett år framåt i tiden)

	Våren 2009	Hösten 2008	Våren 2008	Hösten 2007	Våren 2007	Hösten 2006	Våren 2006
Läkare	4,13	4,27	4,53	4,35	4,09	4,09	4,14
Operationssjuksköterskor	4,10	4,24	4,37	4,05	4,28	4,03	3,75
Sjuksköterskor, psykiatrisk vård	4,01	4,07	4,44	4,02	4,14	3,79	3,88
Lantmätare	4,00	3,78	3,59	3,20	3,40	2,83	3,11
Maskinförförare, fartyg	4,00	5,00	4,67	3,77	4,21	2,98	3,00
Förskollärare	3,99	4,28	4,30	4,29	4,47	4,35	4,24
Gymnasielärare i yrkesämnen	3,93	3,95	4,32	3,99	3,91	3,67	3,71
Röntgensjuksköterskor	3,84	4,12	4,13	3,95	4,12	3,61	3,60
Akutsjuksköterskor	3,82	4,19	4,27	4,05	4,23	3,83	3,55
Distriktssköterskor	3,78	3,99	4,05	3,88	4,15	3,68	3,68
VVS-ingenjör	3,75	4,11	4,21	4,11	4,17	3,90	3,49
Kockar	3,73	3,84	3,92	3,73	4,00	3,68	3,48
Tandläkare	3,71	3,73	3,75	3,64	3,63	3,63	3,77
Styckare	3,70	3,32	3,28	3,19	3,31	3,28	3,00
Geriatriska sjuksköterskor	3,69	3,88	3,99	3,96	3,88	3,64	3,59
Barnsjuksköterskor	3,68	3,97	3,95	3,82	4,05	3,66	3,31
Slaktare	3,64	3,13	3,09	2,99	3,31	3,28	3,00
Specialpedagoger	3,64	3,87	3,96	3,84	4,06	3,65	3,59
Civilingenjörer, elkraft	3,63	3,84	4,19	3,85	3,99	3,49	3,44
Revisorer	3,59	3,91	3,59	3,83	3,74	3,51	3,41
Kranförare	3,56	3,88	3,71	4,14	3,73	3,44	3,45
Barnmorskor	3,55	3,86	3,90	3,80	4,08	3,47	3,62
Redovisningsekonomer	3,49	3,61	3,81	3,95	3,77	3,34	3,27
Fritidspedagoger	3,46	3,55	3,60	3,62	3,76	3,69	3,59
Företagssäljare	3,43	3,47	3,81	3,69	3,73	3,47	3,37
Lastbilmekaniker	3,42	3,97	4,18	4,42	4,27	4,12	3,94
Konditorer	3,41	3,49	3,49	3,33	3,52	3,25	3,05
Psykologer	3,38	3,74	3,48	3,61	3,65	3,23	3,35
Isoleringsmontörer	3,38	3,51	3,40	3,44	3,64	3,56	3,52
Bagare	3,37	3,46	3,45	3,30	3,52	3,25	3,05
Civilingenjörer, bygg och anläggning	3,37	3,85	4,05	4,21	4,01	3,64	3,80
Elingenjörer och eltekniker	3,31	3,71	4,24	4,02	3,98	3,43	3,44
Låssmed	3,30	3,74	3,62	3,41	2,88	3,06	3,10
GIS-ingenjör	3,30	3,54	3,43	3,17	3,24	3,08	3,07
Glasmästare/glastekniker	3,29	3,51	3,45	3,63	3,80	3,48	3,43
Optiker	3,28	3,35	3,54	3,42	3,50	3,53	3,52
Tandhygienister	3,28	3,21	3,35	3,43	3,54	3,26	3,28
Byggnadsplåtslagare	3,27	3,60	4,06	4,32	4,34	3,89	4,11
IT-strateg, IT-analytiker	3,26	3,62	4,01	3,61	3,64	3,39	3,01
Sjuksköterskor (grundutbildade)	3,26	3,53	3,62	3,70	3,79	3,42	3,48
Driftmaskinister	3,26	3,48	3,81	3,45	3,40	3,23	3,29
Systemerare/programmerare	3,25						
Programmerare		3,66	4,17	4,07	3,90	3,18	2,94
Systemerare, systemutvecklare		3,66	4,22	4,06	3,92	3,31	2,90
Civilingenjörer, elektronik och teleteknik	3,25	3,53	4,18	3,77	4,01	3,43	3,13
Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker	3,25	3,31	4,22	4,28	4,21	3,86	3,83

	Våren 2009	Hösten 2008	Våren 2008	Hösten 2007	Våren 2007	Hösten 2006	Våren 2006
VVS-montörer	3,25	3,50	4,23	4,42	4,60	4,33	4,15
Kriminalvårdare	3,23	3,36	3,63	3,16	3,74	3,57	3,46
Socialsekreterare	3,23	3,22	3,47	3,39	3,29	3,29	3,17
Kuratorer	3,23	2,96	3,33	3,08	3,29	3,29	3,17
Smeder	3,23	3,34	3,76	3,89	3,93	3,64	3,49
Lackerare	3,23	3,53	3,86	3,89	3,85	3,55	3,52
Anläggningsmaskinförare	3,23	3,60	3,79	4,13	3,83	3,70	3,38
Civilingenjörer, maskin	3,22	3,71	4,07	3,90	4,10	3,41	3,32
Apotekare	3,22	3,35	3,38	3,21	3,23	3,24	3,09
Dietister	3,20	3,15	3,12	3,24	3,20	3,08	2,96
Logoped	3,20	3,37	3,37	3,27	3,42	3,40	3,22
Biståndsbedömare	3,17						
Transportledare/-planerare	3,15	3,28	3,31	3,39	3,60	3,31	3,32
Telefonförsäljare	3,14	3,30	3,54	3,78	3,63	3,54	3,47
Ingenjörer och tekniker inom gruvteknik och metall	3,13	3,40	3,49	3,14	3,24	2,99	3,01
Universitets- och högskolelärare	3,12	3,27	3,19	2,97	3,05	2,90	2,98
Polismän	3,10	3,09	3,21	3,15	3,24	3,35	3,21
Logistik	3,09	3,00	3,17	3,52	3,51	3,05	3,28
Tunnplåtslagare exkl. byggnadsplåtslagare	3,08	3,29	3,91	3,73	3,95	3,70	3,45
Studie- och yrkesvägledare	3,08	3,07	3,10	2,87	2,75	2,67	2,68
Veterinär	3,07	3,64	3,31	3,26	3,46	3,30	3,38
Bilmekaniker	3,07	3,27	3,70	4,00	3,98	3,62	3,55
Tandskötterskor	3,07	3,01	2,86	3,14	3,15	2,99	3,17
Läkarsekreterare	3,05	3,27	3,27	3,07	2,86	2,46	2,46
Flygledare	3,04	3,04	3,15	3,00	3,33	3,04	3,05
Djuruppfödare/djurskötare	3,04	3,25	3,38	3,18			
Lantmästare	3,03	2,93	3,00	3,00	2,96	2,97	3,09
Barista/kaffebartender	3,03						
Grovplåtslagare	3,02	3,00	3,73	3,67	3,67	3,47	3,38
Bussförare	3,02	3,56	3,77	3,60	3,83	3,45	3,40
Maskinreparatörer	3,02	3,55	4,14	3,91	3,98	3,73	3,61
Bartenders	3,02	2,97	2,93	2,98	3,35	3,19	2,93
Styr- och reglertekniker	3,02	3,65	3,86	3,70	3,67	3,66	3,39
Skogsmästare	3,01	3,07	3,07	3,08	2,96	2,97	3,09
Civilingenjörer, gruvteknik och metallurgi	3,01	3,41	3,72	3,10	3,12	3,08	3,07
Arbets terapeuter	3,00	3,11	3,37	3,27	3,47	3,30	3,32
Brandmän	3,00	3,04	3,04	3,03	3,05	2,94	3,15
Agronomer	3,00	3,01	3,03	3,00	2,77	2,81	3,06
Fartygsbefäl	3,00	3,31	3,84	3,77	3,00	2,98	2,98
Fysiker	3,00						
Förare av skogsmaskiner	3,00	3,25	3,75	3,48	3,46	3,39	3,30
Lokförare	3,00	3,67	4,27	3,76	3,57	3,44	3,03
Skogsarbetare	3,00	3,06	3,27	3,10	3,18	2,83	3,04
Takmontörer	3,00	3,25	3,52	3,65	3,83	3,60	3,84
Taxiförare	3,00	3,42	3,35	3,52	3,31	3,21	2,81
Tågmästare	3,00	3,03	3,07	3,20	3,04	3,02	2,99
Biomedicinska analytiker	3,00	3,08	3,27	3,15	3,18	2,94	2,62
Sjukgymnaster	2,99	3,20	3,10	3,03	3,41	3,19	3,14
Maskiningenjörer och maskintekniker	2,99	3,62	4,09	4,01	4,17	3,90	3,49

	Våren 2009	Hösten 2008	Våren 2008	Hösten 2007	Våren 2007	Hösten 2006	Våren 2006
Jägmästare	2,99	2,98	3,00	3,09	2,77	2,81	3,06
Gymnasielärare i praktiska- estetiska ämnen	2,96	3,26	3,33	3,09	3,02	3,11	3,20
Ingenjörer och tekniker inom elektronik och tele	2,95	3,53	3,86	3,57	4,03	3,21	3,09
Verktysmakare	2,94	3,76	3,81	3,84	3,93	3,64	3,49
Golvläggare	2,94	3,25	3,72	3,91	4,08	3,64	3,87
Gruvarbetare	2,92	3,21	3,21	3,12	3,47	3,12	3,03
Gymnasielärare i allmänna ämnen	2,92						
Gymnasielärare i historia, samhällskunskap		3,07	2,60	2,78	2,83	2,78	2,90
Gymnasielärare i matematik		3,07	3,23	3,18	3,12	3,16	3,14
Gymnasielärare i språk		3,07	3,45	3,37	3,30	3,24	3,08
Gymnasielärare naturvetenskap- liga ämnen		3,07	3,20	3,27	3,12	3,16	3,14
Speditör	2,92	3,23	3,37	3,49	3,33	3,01	2,93
Receptarier	2,91	3,27	3,34	3,14	3,04	3,16	3,13
Frisörer	2,89	2,84	2,75	3,03	3,12	3,08	2,93
Betongarbetare	2,89	3,25	3,78	4,34	4,20	4,12	4,01
Guld- och silversmeder	2,87	2,45	3,00	3,06	2,88	3,06	3,10
Anläggningsarbetare	2,86	3,68	3,56	3,86	3,98	3,81	3,79
Försäkringstjänstemän	2,84	3,00	3,23	3,03	3,35	3,13	3,02
Servitörer	2,83	2,82	3,27	3,13	3,35	3,19	2,93
Fotvårdsspecialister	2,83	2,62	2,81	2,85	3,12	3,08	2,93
Skötare och vårdare	2,81	2,94	3,22	2,94	3,16	3,23	3,21
Miljö- och hälsoskyddsinspektör	2,80	3,04	3,06	2,92	2,81	3,03	2,91
Jurister	2,79	2,95	3,10	3,01	2,96	2,96	2,89
Behandlingsassistenter	2,79						
Plattsättare	2,79	3,02	3,58	4,04	4,08	3,64	3,87
Väktare	2,79	3,16	3,27	3,26	3,24	3,09	3,24
Inköpare	2,77	3,03	3,47	3,34	3,34	3,18	3,04
Fritidsledare	2,75	2,58	2,94	2,91	3,08	2,91	2,74
Gjutare	2,73	2,51	3,42	3,20	3,24	3,14	3,10
Arkitekter	2,70	3,25	3,26	3,42	2,80	2,97	3,04
Målare	2,69	2,80	3,73	3,74	3,96	3,63	3,74
Servicetekniker, IT	2,68	3,14	3,33	3,17	2,88	2,60	2,28
Processoperatörer, kemisk basindustri	2,67	2,80	3,04	2,85	3,09	2,73	3,09
Resebyråtjänstemän	2,67	2,63	2,96	2,73	3,18	3,16	3,09
Tidningsdistributörer	2,64	2,60	3,16	2,99	2,95	3,02	3,04
Banktjänstemän	2,62	2,55	3,15	3,18	3,06	2,92	2,92
Datatekniker (nätverkstekniker)	2,62	3,15	3,41	3,36	3,23	2,65	2,43
Maskinoperatörer, sten-, cement- och betongvaror	2,62	2,94	3,08	3,14	3,13	2,82	3,07
Elmontörer	2,61	3,20	3,75	3,81	3,94	3,46	3,36
Svetsare	2,61	3,26	4,08	4,17	4,37	3,98	3,36
Ekonomiassistenter/löne- assistenter	2,61	2,86	3,00	3,08	2,86	2,46	2,46
Fastighetsmäklare	2,60	2,55	2,99	3,20	2,81	2,91	2,85
Personliga assistenter	2,59	2,80	2,96	3,08	3,05	3,16	2,80
Linjemontör elkraft	2,58	3,44	3,67	3,68	3,46	3,46	3,54
Civilingenjörer, kemi	2,58	3,21	3,22	2,87	2,91	2,64	2,83
Trädgårdsarbetare	2,58	2,35	3,14	2,89	2,79	2,60	2,74
Bibliotekarier	2,57	2,49	2,65	2,55	2,68	2,59	2,80

	Våren 2009	Hösten 2008	Våren 2008	Hösten 2007	Våren 2007	Hösten 2006	Våren 2006
Laboratorieingenjörer	2,55	2,93	3,12	3,02	2,95	2,80	2,74
Flygmekaniker	2,55	3,14	3,28	3,01	3,09	2,72	2,92
Maskinoperatörer, grafisk industri, pappersvaruindustri	2,55	2,82	3,12	3,12	2,64	2,78	2,85
Installationselektriker	2,55	3,18	4,10	4,26	4,23	4,04	3,81
CNC-operatörer	2,51	3,59	4,17	4,56	4,39	4,18	3,65
Maskinoperatörer, kemisk industri	2,51	2,79	2,94	3,04	3,05	2,91	2,99
Brevbärare	2,50	2,56	2,79	2,77	2,92	2,84	2,96
Kemiingenjörer och kemitekniker	2,50	3,00	3,15	3,13	2,78	2,86	2,71
Geologer	2,50	3,05	3,11	2,67	2,95	2,59	2,64
Kemister	2,50	2,58	2,83	2,77	2,71	2,46	2,65
Grundskollärare, inriktning mot tidigare år	2,48	2,58	2,83	2,75	2,59	2,70	2,78
Piloter	2,48	3,04	3,00	2,99	3,00	2,41	2,94
Murare	2,47	3,28	3,59	4,05	3,88	3,88	3,75
Personaltjänstemän	2,46	2,51	2,56	2,70	2,75	2,67	2,68
Lastbils- och långtradarförare	2,45	3,37	4,08	4,10	4,26	3,68	3,38
Processoperatörer , trä- pappers- och massaindustri	2,44	2,79	2,99	3,06	3,06	2,92	2,95
Hudterapeuter	2,43	2,56	2,62	2,80	3,12	3,08	2,93
Grundskollärare, inriktning mot senare år	2,41	2,52	2,87	2,70	2,71	2,88	2,87
Renhållnings- och återvinnings- arbetare	2,39	2,60	2,79	2,70	3,02	3,01	2,99
Flygvärdinnor	2,38	2,69	3,00	2,71	2,96	2,87	2,91
Utredare i offentlig förvaltning	2,34	2,39	2,35	2,45	2,47	2,42	2,52
Friskvårdskonsulent (friskvård)	2,31	2,50	2,47	2,67	3,08	2,91	2,74
Verkstadsmekaniker	2,29	3,00	3,74	3,97			
Marknadsanalytiker, marknads- förare	2,29	2,53	2,74	2,58	2,75	2,58	2,50
Maskinoperatörer, trävaruindustri	2,28	2,41	3,08	3,18	3,26	3,04	3,07
Organisationsutvecklare	2,28	2,57	2,79	2,65	2,89	2,65	2,62
Värdepappersmäklare	2,27	2,40	2,87	3,16	3,00	3,04	2,67
Maskinoperatörer, livsmedels- industri	2,27	2,61	2,81	2,99	2,94	3,06	2,94
Journalister	2,27	1,95	2,86	2,88	2,83	2,43	2,23
Massörer	2,24	2,26	2,32	2,76	3,12	3,08	2,93
Undersköterskor	2,23	2,52	2,88	3,02	3,11	2,99	2,72
Parkarbetare	2,23	2,24	2,72	2,62	2,72	2,65	2,75
Informatörer	2,23	2,34	2,39	2,65	2,83	2,43	2,23
Fotograf	2,22	1,98	2,13	2,96	2,87	2,77	2,53
Processoperatörer vid stål- och metallverk	2,18	3,04	2,90	3,25	3,13	2,96	3,00
Samhälls- och språkvetare	2,16	2,10	2,07	2,34	2,39	2,38	2,32
Fastighetsskötare	2,15	2,62	2,46	2,83	3,02	2,97	2,79
Bilförsäljare	2,13	2,26	3,05	3,14	3,05	3,02	2,92
Maskinoperatörer, gummi- och plastindustri	2,13	2,46	3,01	2,91	2,91	2,87	2,95
Godshanterare, expressbud	2,13	2,21	2,75	2,36	2,47	2,98	2,92
Träarbetare	2,10	2,77	3,46	4,27	4,15	3,90	3,63
Montörer, el- och teleutrustning	2,07	2,59	2,70	3,08	3,09	2,96	2,67
Grovarbetare inom bygg och anläggning	2,04	2,44	2,49	2,87	3,16	2,91	2,86

	Våren 2009	Hösten 2008	Våren 2008	Hösten 2007	Våren 2007	Hösten 2006	Våren 2006
Matroser	2,00	3,00	3,82	3,00			
Köks- och restaurangbiträden	1,99	2,11	2,36	2,43	2,63	2,54	2,40
Biologer	1,98	2,19	2,20	2,96	2,77	2,81	3,06
Reseledare	1,98	2,49	2,92	2,84	2,96	2,91	2,94
Vaktmästare	1,95	2,11	2,25	2,36	2,30	2,42	2,35
Truckförare	1,89	2,38	3,06	3,07	3,18	2,98	2,80
Administratör/sekreterare	1,88	2,02	2,30	2,28	2,86	2,46	2,46
Städare/lokalvårdare	1,86	2,03	2,48	2,57	2,70	2,62	2,47
Fordonsmontörer	1,83	1,99	3,16	3,34	3,32	3,28	3,16
Receptionister	1,81	2,11	2,48	2,17	2,57	2,22	2,33
Försäljare, dagligvaror	1,80	2,08	2,50	2,40	2,60	2,34	2,35
Vårdbiträden	1,77	2,00	2,29	2,28	2,39	2,32	2,33
Barnskötare	1,76	1,80	1,99	2,23	2,40	2,31	2,33
Försäljare, fackhandel	1,72	1,98	2,29	2,45	2,69	2,40	2,33
Montörer, metall, gummi och plast	1,65	2,38	2,82	2,97	2,68	2,87	2,75
Lagerarbetare	1,56	2,07	2,69	2,93	2,83	2,80	2,34